

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/131/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116214311
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4116214311.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v spore žalobcu: T. U., anr. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, Q., zastúpenom: JUDr. Peter Vachan, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 42 350 026, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Q. zo dňa 21. mája 2020 pod č.k. 17C/269/2016 - 108 v spojení s opravným uznesením zo dňa 24.08.2020 pod č.k. 17C/269/2016 - 134 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXXX zo dňa 25.02.2014 uzavretá medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím. Daný skutkový stav posúdil podľa ustanovení § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. i), j), l) zákona č. 129/2010 Z. z., § 9 ods. 1, 2, § 11 ods.1 písm. b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. a uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 25.02.2014 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 873,08 eura. Žalobcovi vznikol záväzok poskytnutý úver splácať v 42 mesačných splátkach vo výške 54,65 eura. Spolu so zmluvou o úvere uzavrel dohodu o poskytovaní služieb spočívajúcej v možnosti odkladu služieb, za ktorú mal zaplatiť 146,92 eura. Zmluvu vyhodnotil ako úverovú zmluvu, nejedná sa o revolvingový úver. Dospel k záveru, že výška dojednaného úroku z úveru nezodpovedá (v neprospech žalobcu) výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Postupoval v zmysle intencií krajského súdu v zrušujúcom uznesení. Uviedol, že podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk uverejnenej na internetovej stránke NBS bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 11,16% pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci február 2014. Dohodnuté zmluvné úroky tak presahujú niekoľkonásobok priemernej výšky úrokov za obdobné spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy. Takéto dojednanie je priamo v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom do 31.05.2014, v čase uzavretia zmluvy. V čase uzavretia zmluvy bola výška odplaty regulovaná výlučne ustanovením § 53 ods. 6 OZ. Preto úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný preto nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za upomienky, iných poplatkov, ale len vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Pre splnenie jednej podmienky bezúročnosti a bezpoplatkovosti sa ďalšími dôvodmi žaloby nezaoberal.

O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, 3 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania.

2. Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie. Nestotožnil sa so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie. Namietal, že v zákone č. 129/2010 Z.z. a ani v inom zákone nie je uvedené, že nesprávne určená hodnota úrokovej sadzby spôsobuje bezúročnosť úveru. Súd prvej inštancie v rozhodnutí nekonštatoval, podľa akého ustanovenia dospel ku svojmu záveru. Zákon č. 129/2010 Z.z. určuje len nesprávne určenú výšku RPMN v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 53 ods. 6 OZ účinné od 01.05.2015 a použil tabuľku priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk, ktoré sa na zmluvu uzavretú 25. 02. 2014 nevzťahuje. Citoval ustanovenie § 53 ods. 6 OZ platné v čase uzavretia zmluvy, z ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie namiesto odplaty na finančnom trhu použil termín priemerné úrokové sadzby bánk. Citoval pojem finančného trhu a z rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoSr/1/2018 z 27. 03. 2018, 14Co/1016/2014 z 30. 03. 2016, v ktorých krajský súd posúdil úrok vo výške 70,01% podľa znenia § 53 ods. 6 OZ platného ku dňu uzavretia zmluvy. V ďalšej časti nesúhlasil s rozhodnutím v časti náhrady trov konania, pretože žaloba bola čiastočne zamietnutá. Napadnutý rozsudok žiadal zmeniť a žalobu zamietnuť.

3. Žalobca podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného. Poukázal na platnú úpravu odplaty platnú od 01. 06. 2014, ktorá už regulovala výšku odplaty, na názory iných súdov. Úrokovú sadzbu 70,01 % považoval za rozpornú s dobrými mravmi, pretože prevyšuje obvyklú mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy o viac ako 20%. Pretože úroková sadzba je v rozpore s dobrými mravmi, má za následok absenciu úrokovej sadzby, čo v konečnom dôsledku znamená, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Napadnutý rozsudok žiadal ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný podal vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu namietajúc porovnávanie odplaty v čase jej regulácie, namiesto iných podmienok v čase uzavretia zmluvy. V ostatnej časti citoval dôvody odvolania.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovaného podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené. Preto napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil vo výroku rozsudku ale z iných právnych dôvodov.

6. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na neprijateľnej zmluvnej podmienke spočívajúcej vo výške úrokovej sadzby a spôsobujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že v zmysle intencií odvolacieho súdu opätovne podrobil prieskumu výšku úrokovej sadzby. Z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu vôbec nevyplýva, že odvolací súd zrušil predchádzajúci rozsudok z dôvodu opätovného posúdenia dojedanej výšky úroku. Odvolací súd v dôvodoch písomného rozhodnutia uviedol, že výška úrokovej sadzby dojedanej v zmluve nie je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka a nejedná sa ani o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Preto nemohla spôsobiť bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd prvej inštancie sa bez zdôvodnenia odklonil od právneho názoru odvolacieho súdu poukazujúc na rozhodovacia činnosť iných krajských súdov, nerešpektujúc názor svojho odvolacieho súdu. Úverová zmluva bola uzavretá dňa 25. 02. 2014, preto bolo na ňu potrebné aplikovať ustanovenie § 53 ods. 6 OZ platné do 31. 05. 2014. Súd prvej inštancie v bode 8 citoval ustanovenie § 53 ods. 6 OZ platné od 01. 06. 2014 prijaté zákonom č. 106/2014 Z. z. a následne v bode 10 v treťom odseku posúdil platnosť úroku v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platným v čase uzatvorenia zmluvy do 31. 05. 2014. Podľa ktorého znenia zákona posúdil rozpor úrokovej sadzby so zákonom, nie je možné z obsahu jeho rozhodnutia zistiť.

7. Zákon č. 129/2010 Z. z. v čiastke 55/2010 Z. z. doplnil v článku II zákon č. 40/1964 Zb. v ustanovení § 53 ods. 6 v znení: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobia prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov

a lehotu splatnosti. K zmene tejto úpravy došlo zákonom č. 106/2014 Z. z. účinným od 01. 06. 2014, citovaným prvostupňovým súdom v bode 8 rozsudku. Pôvodná úprava ustanovenia § 53 ods. 6 OZ platná do 31. 05. 2014 odkazovala na nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ale táto do 31. 05. 2014 obmedzovala len výšku úroku z omeškania. Až úprava platná od 01. 09. 2014 v § 1a limitovala výšku odplaty. Odvolací súd sa preto nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý z dôvodu ním posúdenej neprijateľnej zmluvnej podmienky vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov.

8. Odvolací súd zaujal právny názor k dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, ktoré považoval v zmluve za riadne dojednané.

9. Rovnako zaujal právny názor k namietanej absencii presnej výšky, počtu a termínov splátok istiny, pretože v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. nie je potrebné splátku rozdeliť na tri samostatné splátky.

10. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 03. 10. 2016 pod č. k. 17C/269/2016 - 45 zamietol žalobu v časti neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok s poukazom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že už v inom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/4/2014 bol tento dodatok z bodu 8 zmluvy o revolvingovom úvere určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Stalo sa tak rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 19. 05. 2014 pod č. k. 25C/4/2014 - 111 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 11. 2014 pod č. k. 7Co/220/2014 - 138, ďalej rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 11C/6/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 05. 2015 pod sp. zn. 2Co/111/2014. To znamená, že ju považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

11. Žalobca namietal nesprávne vypočítanú RPMN, žalovaný ju považoval za správnu, pretože do jej výpočtu nemusel a nezahrnul s poukazom na ustanovenie § 9 písm. h) zákona č. XXX/XXXX Z. z. cenu služby spočívajúcej v možnom odklade splatnosti maximálne troch ľubovoľných splátok.

RPMN sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Medzi celkové náklady spotrebiteľa patria - všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a ktoré sú veriteľovi známe, - okrem notárskych poplatkov, - poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto ustanovenia zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúknutých podmienok.

Do celkových nákladov nepatria

- poplatky za nedodržanie záväzkov,
- pri viazanom úvere dodatočné náklady okrem kúpnej ceny splatné bez ohľadu na spôsob úhrady,
- náklady na vedenie účtu a náklady súvisiace s platobnými transakciami a čerpaniami sú súčasťou RPMN, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady neboli samostatne zrozumiteľne uvedené v zmluve,
- ak je poisťenie úveru povinné, tak sa jeho cena (poisťné) zahŕňa do RPMN - spravidla také poisťenie sprostredkúva sám veriteľ. Cena povinného zmluvného poisťenia sa do RPMN nezahŕňa - správne poplatky súvisiace so zápisom zabezpečovacích práv.

12. Podstatnou otázkou v danom prípade je, či žalovaný mal započítať do RPMN náklady súvisiace s poskytnutím doplnkovej služby uvedenej v bode 8 zmluvy. Tvrdil, že podmienkou uzavretia úverovej zmluvy nebolo dojednanie o doplnkovej službe. Zo všetkých okolností veci vyplýva, že zmluva má charakter doplnkovej služby, poskytnutej žalobcovi v súvislosti s úverom, žalobca o ňu nežiadal. Bola vopred pripravená ako formulárová zmluva s predtlačeným obsahom a tvorila súčasť úverovej zmluvy v bode 8. Preto odplatu v nej dohodnutú je potrebné považovať za náklad, ktorý musel žalobca zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z.. Jej nezapočítanie do celkových nákladov RPMN malo za následok nesprávny výpočet RPMN v neprospech spotrebiteľa, čím došlo k nedostatku náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere majúcej za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, ale z iných právnych dôvodov spôsobujúcich bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

13. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti náhrady trov konania. Nestotožnil sa s názorom žalovaného, že bol úspešný v zamietajúcej časti týkajúcej sa doplnkovej služby, pretože súd v tejto časti žalobu zamietol z dôvodu právoplatných rozhodnutí súdov v otázke neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky s poukazom na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka.

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pretože bol vo veci úspešný. O výške trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP).